

»STANJE JE RELATIVNO MIRNO«

ŠIBENSKI LIST

GLASILO SKUPŠTINE OPĆINE ŠIBENIK

GOD. XXIX.
BROJ 1444IZDAVAČ INFORMATIVNI CENTAR
Šibenik, 13. srpnja 1991.CIJENA
10 DINARA

PRIVATNI IZNJAJMLJIVAČI SOBA U ŠIBENSKOJ OPĆINI PROŽIVLJAVAJU DO SADA NAJTEŽU I NAJNEIZVJEŠNJI KRIZU

Gostiju nema, a porez...?

Više od tisuću privatnih iznajmljivača soba i apartmana otkazalo je u ovoj godini tu svoju djelatnost u strahu da će, bez obzira na to što nemaju gostiju, morati platiti porez

Stranica 4.

SREDNJOŠ-
KOLSKO
OBRAZOVA-
NJE

I dok se još odavno znalo koje će to škole u Šibeniku zamijeniti Centar za odgoj i usmjereno obrazovanje sve do prije tjedan-dva uopće se nije znalo po kojim će se i kakvima programima u tim školama raditi. Sad kad se i to zna sasvim je izvjesno da su ovi programi tek za prelazno razdoblje

Stranica 5.

ANTE BODUL,
DIREKTOR CENTRA
ZA ZAŠTITU
OD POŽARA

DA ČOVJEKU PAMET STANE

... političko-policijsko-novinarsko-pučke sintagme - relativno mirno, situacija zadovoljavajuća bilo su pokušaj da se ublaži pravo stanje stvari, da se ne bude verbalno grub, a tu se krije i nemogućnost novinarskog izraza kada su nijanse u pitanju. U međuvremenu, maske su pale...

Stranica 2.

APEL

NEKA SE ČUJE I NAŠ GLAS

U trenutku kada neke usjajne glave izvan prostora i vremena sunovražuju ljudi u ponor rata, ne videći da svi mi Srbi i Hrvati na ovim prostorima želimo samo miran život do slobodnog Evropejaca XX. stoljeća, koji nem pripada po Božjem i po ljudskom pravu, u jeci hiljada majčinskih vapaja i ljudskih humanih apela i mi Srbi Šibenika, zajedno sa svojim sugrađanima Hrvatima s kojima stoljećima živimo i živjet ćemo, dižemo svoj glas.

Zgroženi brutalnim nasiljem armije u sticanju suvremenе volje slovenskog naroda i zgranični novim generalskim prijetnjama, solidarizujemo se s roditeljima vojnika i slovenskog naroda i odlučno zahtijevamo vraćanje vojske u bazu. Ujedno pozurujuemo takozvanim zaštitnicima

Srba da nam pomoc se strane ne traže i da čemo svoja ljudska, građanska i nacionalna prava nastaviti u svojoj hrvatskoj domovini, koju smo sa svim njenim državljanima spremni braniti.

Još jednom pozivamo usjajne ratničke glave da se kane pružiti, odbace nasilje i rat i omoguće nama i našoj djeci da mirno živimo na stoljetnim ognjištima.

Apeliramo na sve Hrvate i Srbe i ostale gradane Hrvatske, kao i sve gradane dobre volje ostalih republika da dignu svoj glas protiv ovog bezumija.

INICIJATIVNI ODBOR HRVATSKO-SRPSKOG DRUŠTVA IZ ŠIBENIKA (OGRAĐANAK DRUŠTVA HRVATSKO-SRPSKOG PRIJATELJSTVA ZAGREB - U OSNIVANJU)

DVA DANA U SLOVENIJI

NE
SANJAJ
DA SE
BOM
PREDAL

Stranica 7.

LJUDI I SUDBINE

»TREBA
MI SAMO
JEDNA
SOBICA!«

Oko prvog javnog kazana-potaknutog od Caritasa okupila se svakodnevno tridesetak ljudi kojima je taj obrok gotovo sve što im je u borbi sa životom ostalo. Uz jetino vino iz brojnih šibenskih loćionica — na kraju tunela teško da se naslučuje svjetlo

STRANICA 6.

STRANICA 3.

Ovo se ljeti po mnogočemu razlikuje od prethodnih. Između ostalog i po broju požara. Što ne znači da se ne loži.

Prešlog je ljeta, negdje otprilike baš u ova vrijeme gorilo u i oko Rogačnice. Nakon toga gorilo je na području Vodicu, Tribunja, Jadrtovca, Žaborića, Njivice, Bilice... Sve u svemu registrirano je ukupno 180 požarnih intervencija izazvanih mahom paljenjem korova, nepoštnjom iskrjenjem električnih vodova, proširenjem valova a deponija, opušćom cigareta, gadanjem vatrenim oružjem...

Što će biti u nastavku ovog ljeta (koće li goriti jedna velika ili i dalje više malih vatrica, te naposljetku) kako su pripreme izvršili i mјere poduzeli oni kojima je u opisu radnog mјesta da gase, pitali smo gospodina ANTU BODULU, direktora Šibenskog Centra za zaštitu od požara.

Svako ljetu ratna situacija

BODUL Prošlog je godina bilo znatno više požara, ali sezona je tek počela i kako će se stvari dalje odvijati teško je pretpostaviti. Uz to valja naglasiti kako su nam do sada i klimatske prilike iste na ruku, naime imali smo dug kušan period, trava je još zelen, zatim postup čitav niz drugih razloga zbog kojih do ovog vremena još uviјek nema požara. Vama je poznato da je smanjen broj turista na našem području.

SL Poznato mi je da ih nema.

BODUL Da, a samim tim smanjena je mogućnost ubijanja požara zbog recimo nehotog odbacivanja gorućih predmeta, leženja valova u blizini ili u samim šumama i tako dalje da ne nabrajam. Naravno to su samo neki od razloga porodi kojih u ovom dijelu godine nema požara, međutim, treba pričekati drugi dio godine da bismo mogli dati jednu konačnu sliku.

SL Očekujete li da će biti gorućih situacija uključujući zbog ljeta ili kulturote i u potencijalnim ratničkim nastrojenim prostorima.

BODUL Teško je biti prorok kada je radi o požarima. Teško je odvagnuti pa kazati što bi moglo imati većega što manjeg utjecaja. Jedno je poznato velikih požara nema ukoliko su -liha- vremena, ukoliko nema velikih vjetrova.

SL Vjetrova, vjetrova s jedne i vjetrova rata s istočne strane.

BODUL Jesti, ali nama je svako ljetu bila ratna situacija. Naravno da je to neusporedivo s trenutnom situacijom, s recimo požarima u Slavoniji. Vidite postoje određene razlike vezane i za konfiguraciju terena, tehniku i način gašenja požara. Objektivno gledajući požare u Slavoniji je daleko lakše gasiti jer su gore ravničarski tereni, nema korova sume kod kod nas. Najveći broj naših požara su upravo šumski i ja često kažem da su oni dekadencija vatrogasstva jer kod takvih požara ne igraju veliku ulogu znanje, stručna ili specijalna taktilna. Najveću ulogu u takvim slučajevima igraju ljudi, mјesa koja će ih gasiti. Nadalje šumski požari mahom preraštaju u požare većih razmjera tako da su ponekad i ljudi nemocni da se suprotstave takvoj vatrenoj slihi.

Preventiva — na niskoj razini

SL Sto je s preventivnim djelovanjem?

BODUL Preventiva nam je na jednom relativno niskom nivou, tako da mi svojom indoljeničću nedovoljnom angažiranosti u smislu provođenja preventivnih mјera ne posredno dovodimo u pitanje mogućnosti nastanka požara. Kad kažem mi mislim na sve društvene subjekte i organizacije, hoću reći da je svaki subjekt koji gospodari, koji upravlja gradom dužan provoditi zaštitu od požara, dužan djelovati preventivno. Međutim kod nas se te preventivne mјere ne provode kontinuirano i ne provode se u cijelosti. Postoji kod nas Pravilnik o obučavanju radnih ljudi i građana vezan uz sadržaje zaštite od požara, donesen još '79, međutim kako je malo poduzeća koja su se tijekom godina pojavila sa zahtjevom da se izvrši obuka njihovih radnika.

SL Vezano uz to ne mislite li da bi se u pitanju edukacije trebalo mnogo više ra-



ANTE BODUL, DIREKTOR CENTRA ZA ZAŠTITU OD POŽARA

DA ČOVJEKU PAMET STANE

U ratnim uvjetima djelujemo kao specijalizirana jedinica Civilne zaštite, u takvim bismu slučajevima dakle bili pod njihovom ingerencijom. Što se tiče naših poslova i zadataka, isti su i u ratu i u miru, a to podrazumijeva gašenje požara, spašavanje ljudi, itd. Požar je i u ratu i u miru požar. Međutim, valja naglasiti kako mi pored ovog dijela profesionalnih vatrogasaca imamo i rezervni sastav koji bi se ukoliko bi ustreljao mobilizirao. Brojno bi tada bilo jači dok bi tehnička opremljenost ostala na istoj razini, jer načinost za rezervni sastav nemamo dodatnih sredstava.

diti i u školama, naravno uz jedan drugačiji pristup čitavoj slobavi.

BODUL Vaša mi je pitanje izuzetno simpatično jer činjenica je da se mnoge koriste informacije i ozbiljna saznanja iz protupožarne zaštite ne nalaze u obrazovnim programima odnosno ukoliko se nalaze periferijski su obradeni, gojivo se samo deluju problematika. A dobro bi izuzetno konzumno bilo da se nalaze, da se takvi sadržaji obrađuju kroz redovne oblike školovanja. Mi ljudi od struke uvijek smo na raspolaganju i spremni smo intervenirati kako bi se proces obuke u poduzećima i edukacije po školama mogao početi provoditi u cilju stjecanja osnovnih saznanja o načinima ponašanja u slučaju požara, načinu korištenja sredstava za gašenje i tako dalje, jednom riječju svega onoga što valja znati o vatrici, a posebno o si-

mjesecu prošle godine. Teško je garantirati uzročima požara jer ih mi ne utvrđujemo već to radi stručnjaci u policijskoj upravi, ali činjenica je da je tom prilikom došlo do nepotrebnih stradanja i da je i u tom slučaju zatario ljudski faktor. Prema podacima kojima je raspoložen bilo je vremena da ljudi izđaju iz slambenog prostora, kao i da se vatrogasci ranije alarmiraju, no čitav spektakl akcije uvjetovalo je upravo katastrofalan ishod požara.

Nedostaje nam tehničke

SL Kako imate li Šibenski Centar za zaštitu od požara u ovim gojivo ratnim uvjetima neke vrste specijalni program djelovanja?

Nama je teško kada se požar namjerno izazove, čak i onda kada gori samo makija, a kamoli kada se dogodi ovakvo što, i kad oni koji bi trebali štititi, braniti i uključivati se u akciju gašenja, dakle, Jugoslavenska armija, sve to tolerira, pa i sama izaziva katastrofe.

Istaknuti su u kojima nam ona izmakuje iz kontrole.

Učiti se kulturni življjenja

SL Velika većina požara izazvana je našom nepoštnjom odnosno kako biste rekli, za veliku većinu požara kritički je ljudski faktor.

BODUL Da i smatram da ljudi moraju biti daleko više odgovorni bilo da se radi o korištenju kućanskih aparatova u domaćinstvu ili primjerice bacanjem opuščaka u kante za smeće po ulicama, dakle neophodno je da se daleko obazrivije ponušaju jer se radi o potencijalnim opasnostima od požara. Mi se naime, moramo još uviјek učiti kulturni življjenja barem velik dio nas. Naši ljudi posebno nema i neznanje neke od mјora koje ne iziskuju veliki napor i nekakva pretjerana materijalna ulaganja, jednostavno neće da provode. Recimo gumenom crijevom na plinskoj baci je izuzetno mala investicija a izuzetno velik rizik ukoliko je slabo spojeno ili je pak u prekidu.

SL Posljednji veći požar u Šibeniku koji je, nazalo, odnio nekoliko ljudskih života također je bio izazvan nepoštnjom

BODUL Taj je požar bio u dvanaestom

BODUL U ratnim uvjetima djelujemo kao specijalizirana jedinica civilne zaštite u takvim bismu slučajevima dakle bili ne-dosadno pod njihovom ingerencijom. Što se tiče naših poslova i zadataka, isti su i u ratu i u miru, a to podrazumijeva gašenje požara, spašavanje ljudi i tako dalje. Požar je i u ratu i u miru požar. Međutim, valja naglasiti kako mi pored ovog dijela profesionalnih vatrogasaca imamo i rezervni sastav koji bi se ukoliko bi ustreljao mobilizirao. Brojno bi tada bilo jači dok bi tehnička opremljenost ostala na istoj razini, jer načinost za rezervni sastav nemamo dodatnih sredstava.

SL Da li je po vama mišljenju Šibenski Centar dobro opremljen?

BODUL Mi smo specifična služba i teško je govoriti o dobroj i lošoj opremljenosti. Činjenica je da nam tehničke i opreme uviđaj nedostaje jer mi ne interveniramo samo u slučaju požara već u svim onim situacijama u kojima su ugroženi ljudski život i materijalna dobra. Samim tim potrebna nam je različita oprema, alati, vozila.

Trenutno je stanje, u pogledu tehničke i opreme, zadovoljavajuće tako da nam treba recimo jedna vatrogasnica koja, navalna koja, pa tehnička za potrebe sudara ili gašenju.

mjerica prevrnuća cisterne koja prevoze razne vrste lokučnih, zapaljivih i eksplozivnih hemikalija. Nedostaje nam zatocišnici ammata običnih napnjajača. Sredstava za gašenje požara na otvorenom prostoru, čisto svih vrsta armatura maski, streljiva, odjela za ulaz u vatru (prikladne opreme za rad s agresivnim tukutinama), dugi bi mogao nabaviti, što bi nam sve trebalo. Ali ono što posjedujemo u ispravnom je stanju, time smo u stanju intervenirati. E sad drugačije je stvar što će te intervencije možda biti ograničene efikasna zbog nedostatka opreme. O svemu ovom potrebno je ozbiljno razmišljati jer, s obzirom na trenutnu situaciju, ukoliko bi došlo do nekakve katastrofe, treba uzeti u obzir i naše nisko limitirane tehničke mogućnosti. Trenutno imamo veću programost i radi učeta i radi situacija u našoj državi Hrvatskoj. Uveli smo dodatne mјere preduztočnosti, sve u svemu situaciju givacemo onakvom kalkula, i tako se poštuju.

SL Podražujete li te dodatne mјere učci vojničko-parslovnih i dojnjih službi?

BODUL Tih je službi ovog ljeta manje potrebita su zbog nedostatka finansijskih sredstava. Nama bi trebalo dva milijuna dinara za cijelu sezonu, međutim u ovakvoj političko-ekonomskoj situaciji to su urazito velika sredstva.

Zašto ih ne bismo zvali

SL Za hrvatsko mogli prekomentirati požar u Slavoniji u kojem je izgorio (izgoreli su ga) čitav jedno selo?

BODUL Požar u Čepljama, vidite u takvim slučajevima čovjek ne može nije u stanju razmišljati kao profesionalac, jer taj je požar namjerno izazvan za čeljim da se uništi sve ljudske radom stvorena dobra, da se unište ljudi, to je kriminal, u tim posljedicima nema nimalo čovječnosti, potinjnicu bi trebali snositi posljedice. Nama je teško kada se požar namjerno izazove, čak i onda kada ga samo mjeri, a nemoli kad se dogodi ovakvo što, i kad oni koji bi trebali štititi, braniti i uključivati se u akciju gašenja, dakle Jugoslavenska armija, sve to tolerira, pa i sama izaziva katastrofe. To je da čovjeku pamet stane, nema tu nikakvog moralnog rezona, to je najblaže rečeno ne-judski.

SL Da zdesu su u određenim akcijama gašenje požara uključivani i protupožarni odredi Jugoslavenske vojske. Ukoliko zaštita i s obzirom na reputaciju koju vojska u Hrvatskoj ima da li će ih zvali?

BODUL A čuće, zašto ih ne bismo zvali, oni bi trebali biti zainteresirani za tajne požare, a s druge strane pretpostavljaju da će ukoliko bi došlo do požara na prostoru kojima gospodara, i oni zvali nas. Sve je to prostor Republike Hrvatske i svaki požar u tom prostoru, u kojemu osnovi u datem trenutku, takođe na njenom području dužni su požar. Oni smo dana imali požar kod Jasenice, u Vrsarskoj, nam je samoinicijativno došlo, i gašenju.

Razgovarala Linda MILIĆA

PRIVATNI IZNAMJLJIVAČI SOBA U ŠIBENSKOJ OPĆINI PROŽIVLJAVAJU DO SADA NASTEŽU I NAJNEIZVJEŠNITU KRIZU

GOSTIJJU NEMA, A POREZ...?

Tunzam koji je za mnoga, posebno za pravilne iznajmljivače sada i ugostitelje, bio loša koja nese sara stolna jeva od jednom je mučki ubijen ni krv ni dušan. Tunza koji su do sada živjeli od te djelatnosti ili da nje da tako i pravilni iznajmljivači, nisu se pred očnjima teškim sudobljem ne samo zbog loga što ova s malo i narednih godina, moće biti zlatnih jeva člana - gospova - devet učit će se biti mukljivih jeva. Gostiju nema - novca nema - Gudina velikih ulaganja u usisacu i ogromu pravilnim funskim ustanovama u gradnji vila i malih kuća i odjednom se čine uzajednim a onima koji su u to uložili puno novca i rada eksistencija se stubokom mijenja. Situacija u kojoj se nađe u krajnjem je neuobičajena a tješnji jedino pomisao da će ova što se događa biti kratka duga. Premašujući niti jedan pravilan iznajmljivač ne nega se da je tunza da se ova se

zane ugoditi jednog lunesa Jednako je u Primostenu Murtaru i Vodicama koje će ove godine imati opštite natjecateljstvije mjesec u Škarskom općini. Turnusom se baviti već predlažeti godinu i to nam je u mudičkoj skoci, a kasnije nisku mirovnu bio predložen u Brodalu Odincima smo se godinu prethodnu uglasili u gradnju kuće na kojoj je s uklopljeno 14 ležajeva i na kraju bilo će od legalne preduzeće - privata Mara Crnjac iz Vodica. A što sad možemo

- Mi smo otkazali iznajmljivanje soba i pauša, ja ogroman a gospiju nemamo — kaže T. Ćićin. — Oni su trebali odnositi se na mene — ako snala posla plati čas a ako nemam nečet. Taj pariski je zlo. Ako budem imao gospiju ja će ih prizvati pa cu onda platiti. Što će mi ovako da dozvoli kad nemam nikoga. Samo ja se uvek nadam da bi trebalo i biti bolje. Ovo je sada žalosno. U Vodicevacu da nas smemo in gosta a prie ih je u ovo vreme bilo 35 lisača. A TO NUE ISTO! Ljudi su učili puno novca u scbi i apartmane i živili se od toga. Gradili smo da bismo zaradili i nismo računici — sada kad smo pure log

isključivo od turizma i ugostiteljstva ali on ipak nije previše zabunut zbog toga što se sve te ove godine izjavljuje. Deset soba i apartmana Sline, ostali će praznina ali

— Smatram da su ove nedake prelazne
da će za godinu-dvije sve biti po starom da
čemo opet imati gostiju i možda normalno živ-
jeti — načinjava Klara — Možda čemo, nad-
am se, vratio novac kôp sma u turizmu učiš-
te. Određeni zakri još uvijek imamo, krepati
od glađa nećemo zeti pa nbe u moru sma
Svoju djelatnost ne mislim otkrivati jer je to
bas mešljeno tako se nadamo da je ovo što se
dogodilo prelazno. Obakujem jedino da će
porezni rečnik sagledati situaciju u turizmu
da će nas ovu godinu pustiti liso

• Silvacić ne može biti gospa nego je-
univerzitetska profesorka Željka Roca koja je zapredno se
svomoj obitelji i skroču u sastavu dječjem žu-
jela od turizma i iznajmljivanja svojih gesi-
soba • Bit će nam seda lasko — kako gospo-
dica Roca želi da malo zaboravljivam ne to da
ne znamo (mal) gostiju jer seda mi je važno
samo da bude mera jest čemo kruha i voda
srab čemo se za ovu godinu sremo da se
ova politička situacija nješ. Naime nije mi

Vise od tisuću privatnih iznajmljivača soba i apartmana otkazalo je u ovoj godini svoju djelatnost u strahu da će, bez obzira na to što nemaju gostiju, platiti porez ● Izvrsno vijeće Općinske skupštine Šibenik nije se još uvjek odredilo prema tomu kako će ove godine biti reguliran status tih poreznih obveznika, ali vjerojatno će se opredijeliti za najlogičnije rješenje — ukidanje pausalnog poreza

A black and white photograph of a traditional Chinese building, likely a temple or residence, featuring a tiled roof with decorative ridges and a balcony with intricate railings. The building is surrounded by trees and a stone wall.

Prazni vodictvi apartmani

U situaciji kada je obavljanje pretečeg ratnog zadataka pitanje da li potrebno je da se ovi sati, svih počinju stregati za goli život i opstanak svojih koga i ona - grude - na kojim žive Sve drugo ugleđava nevažnim i prolažnim pa tako - kalesistrofalna situacija u kojoj se već i službeno pridodaje značenje elektrometarske nepogode. Ali zastaje se i nad tim

problemima ije propagandu u turizmu treba omogućiti prethvorišnja i premoščavanje knize kako bi ona bila do sada ugradeno u toj djelatnosti opstalo do nekih boljih vremena. Zatog loga i program za prelaska varje knize u turizmu bio je je utvrđio Šabac Republike Hrvatske. Velika pažnja poklanja se održavanju pravilnog lanskičkog saka.

D. 520
(Simplio: V PCL)



11



84



1

U POVODU ODLUKE NARODNE BANKE JUGOSLAVIJE

SAVEZNÍ MONETARNÍ »RAT«

Za rezultat od proučenog [nastraču], monetarni
rat nije zadobiošao niti Šibenik. Njegova ubojavačkoj oči-
ljuje ga u tamu bio će Jadranska banja – dioničko
drštvo Mjelavica. Načodne banke Jugoslavije morali
odgovarati: protumjesevati. Čak i na vlastitu glavu. Sub-
ledno preporučujemo Načodnu banku Hrvatske. Bio je
to povod za brekki rezgovor sa Brankom Petruševićem,
dioničarom tog dioničkog društva.

• Narodna banka Jugoslavije ističuća je Hrvatsku i Sloveniju iz monetarno-kreditnog sustava Jugoslavije. Šta to znači za Jadransku banku i njene potencijalne kompanije?

Savjet guvernera NBH na izvanrednoj sjednici 27. lipnja ove godine usklađio je Narodnu banku Hrvatske i Slovenije iz mjera monitenog kreditnog sistema. To konkretno znači da se obustavlja svako daljnje obustavljanje kredita i drugih plasmana u primarnim emisija po bilo kojoj novi piski Narodne banke Hrvatske i Narodne banke Slovenije. Obuslavljaju se pravila devizne na međubankarskom tržištu jednog deviznog istječka ovlaštenim bankama, obustavlja se dozvila dugopravosti za zaključivanje novih kreditnih poslova sa iznosom manje od devetnaest devet hiljada i obustavlja se daljnje oskrtavanje Narodne banke Hrvatske i Slovenije golom novcem. Ovo činimo prema tome da su ovdje predviđene propisnice za jednostavni

ke u Republici Međimurje, Narodna banka Hrvatske poduzala je preuzimanje pa je sve obveze prema Narodnoj banici Jugoslavije preusmjerila na prema Narodnoj banci Hrvatske znači sve obveze iz prethomene emisije neće se vraćati Narodnoj banci Jugoslavije već Narodnoj banci Hrvatske, a donijela je i mjeru da se obustavi raspisivanje sredstava drugih republika osim Sredstava na području Hrvatske i Slovenije. Je pretpostavljivo da su ove mјere kratkoročnog karaktera i da će se središnjem političke situacije sve to vratiti u prvobitno stanje jer očito je da monetarni sistem mora biti jedinstven na teritoriju Jugoslavije. Što ga je Udruga Jadranske banke, ovo na kratko vrijeme neće imati

• Utvidnošću banke, bilo kačak vrijeme, nema mnogo
bitnih utjecaja jer sredstva primarne emisije koja se
kognje za pripremu sezone i za izvoz, te krediti za lik-
vidnost, neće bitnije utjecati na likvidnost banke.

• Utvidnošću banke je, međutim, i bez loga (po-
sebice u svakim mjesecima) vrlo često na bliskom re-
mumu, zbog izrazito loške gospodarskevane situacije
u Hrvatskoj održati?

— Što se tiče Jadranške banke — one je likvidna
ali — likvidna je u određenom uvjetima — to konkretni
sredstvi Narodne banke Hrvatske, kad kredici za likvid-
nost, i konkretni, trenutno preko 100 milijuna dinara
krediti drugih banaka. To su krediti za kratke rokove,
ali omogućavaju Jadranškoj banci i njenim komerci-

normalno poslovanje. Čekujem da će problemi nestati, posebno u ljetničkoj prverdi koja radi nešto iznad 10 - 15 posto kapaciteta od prethće godine među tim, vjerujem da će Narodna banka Hrvatske i Vlada Republike pronaći mјere da se ova ljetna sezona koja je praktički razgubljena prevlada dodatnim zredstvima. Ja verujem da će loga mreža doći ukoliko ne bi bilo takvih rješenja, onda kompletna ljetnička prverda dolazi u planje. Također bi došao u planje i prema naredne sezone. Mi čemo pokušati da kređimo za likvidnost koliko je to moguće, jer smo u dobrom odnosima sa svim bankama u Republici, pokušamo da u dielelnost održali u normalnim uvjetima

• Još jedna aktualna tema vezana za banke
što posećivanje jest legitima devlanih uloga — tako-
vanim statim i novim devlanim stolicama. Posebica
stoga što ovih dana brzim informacijem o tome da
banke ne raspodjeljuju niti dinarsku pravilnost uvećajte
stoga devizne uloge. Da li je riječ o dezinformaciji?
— pitanje je za Ljepu Aran, direktorcu Direkcije za po-
slove sa stanovništvom Jadranske banke?

— Što se tice Jadranske banke i nemogućnosti is-
plate u dinaru to je zustava dezinformacija jer u sve
kom trenutku ova banika može ispuniti sve obaveze pre-
ma štete, samo radi o nešto drugom takođe deviznim u dinar-
skom dijelu i, nažalost, žao nam je što su obaveze ne

se nedavno dojavio u iz Udržanja banke Jugoslavije
zapravo je dezinformacija ne znaju učeće na kom
mjerama se ona bazirala, da li ne ovaj odnosne mjeru
banke Jugoslavije da isključi banke Republike Hrvatske i Slovenije iz monetarnog sistema, a najvjerojatnije
je u tome rad Zračić - naše štedište, što se toga bila
mogu biti mimo. Ukoliko te radi o velikim isplata
dnevnog količine direktno planirano dan ranije znači
čak je smrto da se radi o raspisi od jednog sati fizički
su u pitanju veći iznos. Štedište će dobiti
predstava razloženje, inače pri dva pitanja oto
suo se na staru i novu deviznu štednju. Novu deviznu
štadnju isplativamo u cijelosti, ukoliko se radi o zato
ravanju našeg deviznog računa, to znači ako je doza
ka stigla bankarskim putem ili položena u obliku
šaltera. Ukoliko se radi o čekovima, parag u čemu je
deviznu štednju, tu dijelom često isplativamo prvo zato
vo za tu isplatu mi probitimo kredit novu treću je
devizno često potreba dobiti tek slanjem na čekove
u banku - u davasaca tog čeka - nakon odobrenja u
deviznom računu možemo govoriti o tome da
probudi sredstva. Sio se tako stoga devizne treća
koja je odlikom SV-a ograničena na isto tako
svaku operaciju, traže se koliste kredita, razas u
kotis, za učestveni put, a ne u tom slučaju vrednost
je devizne štednje u drugim valutama, koja je dograđen
na do 500 DEM - druge valute u kojima predviđeno
je da će se učestvovati.

PRVO UPISI A ONDA PROGRAMI

Iako je prvi upisni rok u prve razrede srednjih škola u Čitavoj Hrvatskoj završen 6. srpnja u školskim hodnicima još nije zavladao mir a kako sada stvari sloje i neće po svoj prilici sve do početka naredne školske godine. Kao prvo velje sada srednjoškolske centre ponovno pretvoriti u srednje škole a to nije ni malen ni jednostavan posao što najbolje znaju oni koji se njime bave. Evo samo Šibenskog primjera — dosadašnji Center za odgoj i usmjereno obrazovanje preraste u 8 različitih srednjih škola a to uz podjelu nastavnog osoblja znači i podjelu ravnateljskih funkcija (što doduše nije adekvatno direktorskim jer će ravnatelji biti djelomično i u nastavbi).

Što se tiče izbora, za sada još uvi-
jek vršitelja dužnosti ravnatelja, on je
odavno poznat i usuglašen. Tako će
v.d. ravnatelja Elektrotehničke i stro-
jarsko tehničke škole biti prof. Svetlin
Budimir, Industrilsko-obrtničke škole
prof. Ante Želčić. Škole za promet i ob-
rtnička zanimanja profesor Milan Vu-
ćak. Gimnazije profesor Vlatko Sablo-
nić, medicinske škole dipl. Ing. Ruža Pi-
lijac. Turističko-ugostiteljske prof. Vi-
tomir Peškov. Ekonomsko-upravne
dipl. oec. Lovorka Bujas, dok će v.d.
ravnatelja Glasbene škole obavljati
akademski glazbenik Rudolf Vučić.

Kako su protekli upisi?

Najveći broj svršenih osnovaca njih 946 upisano je u prvom upisnom roku u Željeznu školu a slobodnih je mjestra ostalo još oko 270. Ona će se popuniti u drugom upisnom roku što će uslijediti nakon popravnih ispitova, koji su od ove godine ponovno uvedeni u osnovne škole (vjerojatno će od iduće i u srednje). Na prvi pogled broj prijava i upisnih mjestra nije razmjeran no kako su ove

VJERONAUK - PO ŽELJI

Medu brojnim novostima što očekuju učenike u narednoj školskoj godini svakako valja izdvojiti i vjerouanuk. Ne-male dileme koje su laskrle pri samom spomenu da se religija uvede u škole i školske programe rijeđeno su što bi se reklo potezom para — jednostavno i bez mnogo rasprave. Učenici će već od naredne školske godine po Izboru roditelja (u osnovnoj) odnosa na vlas-titom (u srednjoj školi) učiti dva sata ljedno vjerouanuk, kao izborni predmet. To znači ukoliko se za njega opredijele on postaje obavezan s tim da mogu izabrati i druge izborno predmeta. Vje-rouanuk će se — prema nedavno objelo-danjem uputlume — uvoditi na teme-ju anksa što će se kroz prvi mjesec školske godine dakle rujan provesti medu roditeljima i učenicima. Ministar-stvo prosvjeće i kulturu u dogovoru je s vjerouankom zajednicama već prihvatio programe i oni se sada mogu naručiti a što se ilče vjerouanticima oni će morati ispunjavati određene kriterije zauzeto-ut. Uz to, učenici će učiti i vjerouanuk.

U sklopu bude više zanimanja nego vjeroučitelja vjeroučenak bi se mogao u početku učiti samo jedanput tijedno i ne u svim razredima. Najmanje grupa učenika, za koju se organizira vjeroučenak, ne može imati manje od sedam polaznika osim uz posebnu suglasnost Ministarstva. Predviđeno je, zapravo u entitetnom liku ponudeno pohađanje katoličkog, pravoslavnog i muslimanskog vjeroučenaka (ako se to tako kaže).

Naravno da u ovim prvim uputama nisu dala gva rješenja jer čak i praksa pokazati kada sve problemi mogu lzaći ne vidjelo.



Briška ekonomska škola u Ulci kreira Zvonimiru u kojoj će od jeseni moći Školu za premet i obnoviti zanimanje



Nauvojogradena zgrada u Ulici Vlade Perana = u njoj će se i nadalje školovati budući medicinari te će se u njoj obavljati i kliničke praktikone.

godine učenici praktično mogli prijave dostaviti svim školama (do sada samo za dva usmjerjenja) to je ipak veoma mali broj njih ostao neupisan Pretpostavlja se da je slotinjak osmaša upućeno na polaganje popravnih ispita, pa je neupražnjenih mjeseta sasvim dovoljno da svi završeni osmoškolci nastave školovanje Gdje i u kojoj školi biće im poznato nakon raspisivanja ponovnog natječaja za upis koji će pravodobno biti objavljen u dnevnom listu Inače, sva su mjeseta popunjena u jezičnoj i općoj gimnaziji dok je u prirodoslovno matematičkoj ostalo još 14 slobodnih Velikih hilj. I ovog su upisnog roka bila trgovачka i ekonomski škola koja su popunjene do posljednjeg mjeseca dok se opal po običaju niti jedan učenik nije javio za metalurga Nešto je slobodnih mjeseta ostalo u obrtničkoj školi a nije popunjeno ni odjeljenje vodo i plina instalatera No kako kažu u srednjoškolskom centru ove je godine sve prošlo mirnije i jednostavnije a uspjeh učenika bio je jedini kriterij za rangiranje Istrina jedan je broj učenika dostavio i lječnička uvjerenja a ta svi uvjerenja povećala broj ukupnih bodova za 10 posto Samo je mali broj učenika stekao pravo upisa na temelju mišljenja lječnika

Programi kao nepoznanice

I dok se još odavno znalo koja će lo škole od jeseni bili otvorene u Šibeniku, programi po kojima će te škole učili svoje polaznike bili su prava nepoznаница sve do prije tjedan-dva. U općoj gužvi oko upisa, reorganizacije Centra i imenovanja ravnatelja teško je bilo naći sugovornika u Centru koji bi mogao nešto više reći o onome što učenike čeka od naredna godine. Malo iz razgovora, malo iz invida u programima i predstavljenim elaboratima o opravdanosti reorganizacije Centra saznajemo ono što smo'cd prije znali, bili nešto što je novo. Naime, dosad se u prva dva razreda

ziju radit će ujedno s programom za osnovnu školu i s tim stručnim programom. Gimnaziji uvođu drugi strani jezik u predmetu strani jezik u vezi od početka do 15. gradača, a učenici uču o od osnovne škole inače taj se jezik. Uglavnom određuju prema želji učenika s kojim jezik u prirodoslovno-matematičkoj gimnaziji učenik umjesto njega može birati pojačani program matematike odnosno informaticke. Učenje i učionice gimnazijske 2. i 4. razreda mogu imati u sklopu grupe prirodoslovnih predmeta različite značajne programe stranih jezika inače fond je sam redovno ograničen na 21 do 32 sata bez lakovatice, te u sljedećem

Nakon gimnazije po zanjanju učenika odumjek je dolazila ekonomskiška škola. U skladu s najnovijim gospodarskim promjenama koja ma težimo iia od kojih smo načelst zbor predokupiranje politikom još unjekdaleko ministarstvo je preosvjeđe i kulture predložilo radikalne promjene u nastavnom planu i programu za obrazovanje ekonomista na srednjem stupnju obrazovanja. Naime nadleže se budući ekonomisti školiti po programu što ga je na temelju člana 35-a "zabovca PA Samuelsona sagradio dr Hrvoje Šošić. Po tom programu umjestio dosadašnjeg ekonomskog tehničara i komercijalnog tehničara dobrobiti samo i jugoslavnu ekonomistu. Od zanimanja novih predmeta može se spomenuti gospodarstvo Europe i svijeta sa zemljopisom poduzetništvo itd. Što dionicarska ekonomija hrvatsko gospodarstvo sa zemljopisom i slično. Osim što je u temelju ovog programa ogleda da je čuđenje ekonomije od svih ideoloških predrasuda s kojima smo je do sada opterećivali.

Što se tiče srednjih stručnih škola u četvoro godišnjem trajanju one će omogućavati učenje da uz stjecanje stručnih znanja mogu i rastući školovanja a nastavna neće biti zanemariva. Opće obrazovanje dok ce mogodšnjeg završetka učenje prenijetno preprijeti za rad stručnih način položenog završnog ispitu Ministarstva za svejte. Udržanje obrinika izdat će svjedodžbu što će je bez dodatne potrebe uvažavati i Europska ekonomski zajednica i oni mogu nastaviti školovanje u majstorstvu i odgovarajućim školama.

S obzirom na to da je do sada već broj polaznika stjecao školski sprem už rad i mogućnost nije napuštena u praksu ali će se učenici srušiti od potreba pojedinih poduzeća a mogućnosti ugošta u izvještajnoj školi biti će očarala nekoj seni.

TEHNIČKE ŠKOLE

Strojarsko tehnička škola i Elektrotehnička škola obrazovati će četiri profila stručnjaka. U strojarstvu strojarskog tehničara i strojarsko-tehnološkog tehničara, a u elektrotehnici elektrotehničara i tehničara za elektroniku

I u tehničkom obrazovanju težilo se novoj i suvremenijoj definiciji ciljeva i organizacijskih obiljeva. Naravno, tehničari koji se akoluju za XXI. stoljeće moraju kroz obrazovanje stići nedio kvalitetnije znanja što će ih osloviti u konkurenčnosti domaćeg i europskog tržišta. Sadašnje područje strojarstva podrazumijeva istraživanje i konstruiranje, tehnološku proizvodnju te korštenje strojeva. Obrazovanje tehničara podrazumijeva stvaranje kadrova za poslove projektiranja, priprema i vodenje proizvodnje te održavanja uređaja strojeva i postrojenja, uz stjecanje naročno solidnoga opterećenja obrazovanja.

svrnu solidnog općeg obrazovanja.
Što se tiče budućih elektrotehničara i elektroničara zajednički stručni sadržaji njihova obrazovanja uvešt će ih u područje elektrotehnike te im dati takva predznanja da bi mogli svladati posebne stručne sadržaje. Stručni sadržaji podrazumijevaju teoretske osnove i praktični dio. Obar dio vremena učenjaci ove škole provest će u laboratorijima i radionicama, a na kraju školovanja (četverogodišnjeg) mogu se opredijeliti za položenje završnog ispit, koji omogućava zapošljavanje ili maturu s kojom mogu nastaviti daljnje obrazovanje na fakultetu.

LJUDI I SUDBINE

»TREBA MI SAMO JEDNA SOBICA!«



Djeca U svemu je sigurno najteže vidjeti najmlađe

Sto je uopće siromaštvo? I tko određuje te granice? Nekada, u ime -idealnog društva- zataškavano danas ima svu priliku da izade na vidjelo, kako se uopće borili protiv bilo čega a to ne priznati u svim njegovim pojavnim oblicima? Doduše, imali smo, kao društvo, nekada uvijek spremam argument i za to - sjetite se samo bogate riznice partizanske borbe i uvijek rado potezanog primjera jedanja bukove kore racimo. Tko je mogao to izustiti smatran je pravim rodoljubom, iako se s druge strane -za narod i u njegovo ime- behatilo u (ne)mjeri dostoјnoj i mnogo bo-

gatljeg svijeta. Bilo što bilo, pojam siromaštva razlikl je u Americi i negdje drugdje gdje topli obrak dnevno postaje osnovnim mjerljim standarda.

CARITAS KAO IZLAZ

Dvoriste kod nove pašte, koja dijeli nekadašnja Sjemenište i posar. Od 8 travnja ove godine u jednoj od prostorija -Sjemeništa- otvoren je prvi poslijeratni -javnji kazan- u organizaciji Caritasa i Općinskog Centra za socijalni rad. Centar plaća hranu, a Crkva je dala prostorije i volontere koji svakodnevno poslužuju tridesetoro (zasad) korisnika ove toplice kuhi-

nje tako je sasvim legalno, s promjenama u društvu ozakonjena jedna značajna djelatnost crkve, neprekidno potiskivana u posljednjih pedeset godina. Ti tridesetoro stalni su klijenti Centra za socijalni rad — njihova životne mahom su prošli alkohol i prostitucija, a životne epizode mnogobrojne tešovade. Imaju jedan obrak dnevno, kao dodatak socijalnoj pomoći a do otvaranja ove kuhiñe snalazili su se kako su znali. Nekoliko žena dobrotoljki svakodnevno im je ovdje na usluzi. Kako se mogu čuti, uglavnom su svi zadovoljni s hranom, posebice otako se u dvorištu -Sjemeništa- dovozi iz

-Ja sam zadovoljan žena koja nas poslužuju su fine, uljudne, a hrana dobra-



Hrana se svakodnevno dovozi u Caritasovu kuhiňu iz Doma umirovjenika

Doma umirovjenika. U bijelo olike noj prostoriji, s raspelom i reprodukcijom -Posljednje večere- za stolovima sa čistim stolnjacima toga dana jela se sa pečenom piletinom s pričanjem rižom. Često ovdje ima i površenih ionova — uglavnom optužbi ženama koje dijele hranu (-Ne odgovara mi komad masave! — Vi to nosite kući i dijelite drugima!), pa se svojim sugovornikom moram pomirivo govoriti. Trudeći se zabilježiti nječi. Došao je u Šibeniku iz Bosne preko mnogo godina — ima obitelj — ženu, kćer i zeta u istom stanu. Ne slažu se u kući mu niti jesti ne daju pa dolazi ovdje. Prima socijalnu pomoc zadovoljan je — nade se i za čašu vina. -Samo da mi je jednu sobicu s nekakvom kupatilicom i rašoom da živim sam i da me pusta na miru. Radio je u -Čemprasi- na -Šipadu- bio dvije godine u Njemačkoj. Da li je ikada bio zadovoljan? Je. -Ma dobar sam ja čovjek, samo što malo tko lo zna. -S oslikama je, prema procjeni, bolje i ne razgovarati. Kolega foto-reporter iznervirao ih je s pokušajem fotografiranja.

Što je medutim, s onim izvornim ljudima, koji su čitava životu čestito radili, a sada su ili s malim mirovinama, ili pred okizima?

MILOSRDNA LJUBAV

Na to pitanje pokušavam zajednički naći odgovor s don Slavkom Mikelinom župnikom župe u Njimcama i voditeljem biskupijskog Caritasa. A to znači — u djelokrugu od Marina, preko Pirovca, pa do Knina. Don Slavko koordinira Caritas po župama i kaže da se u slučaju Šibenika mogu praviti jedino usporedbi se sasloni. Siro-

B. PERIĆ
(Snimka: V. Pantić)



Marija Malenica jedna je od dobrovoljki koje svakodnevno poslužuju konsnike Caritasove kuhiňe.





„Olužina tenka kaže Slovenci. Na putu prema Terzinu uz rub ceste. Ne ma informacija o mrtvima. Jedino je sigurno da su se vojnici i časnici predali“

DVA DANA U SLOVENIJI



Automobil austrijskih novinara koji su stradali na Brniku. Vozilo se zapalilo, a kolege na žalost izgorjeli. Osim toga na zrakoplovnom pristaništu u Ljubljani, toga 27. lipnja poginuo je i jedan pripadnik TO

NE SANJAJ DA SE BOM PREDAL

Republika Slovenija sedamnaest dana nakon agresije Izv.-Jugoslavenske vojske pokušava se vratići mirnodopskom načinu život. Pitajuće je tek koliko je to uopće moguće nakon svega što je načinjeno jednom narodu čije je uslavno prvo na samostalan život. Putovali smo kroz Sloveniju s ekipom Televizije Vodice koja za ovdašnji lokalni program priprema jedno satnu reportažu pod nazivom -Slovenija— šest dana nakon rata-. Iz Hrvatske smo u deželu ušli preko graničnog prijelaza kod Jelšana. Osim udobćajene patrole Tenionajne obrane najprije smo uočili u potpunosti uništenu cestu Jugoslavenska vojska nije marila ni za turizam i europski izgled prometnica u Republici. Demonstracija sile jamačno se konstila u svakom trenutku i na svakom mjestu. Svega desetak kilometara od Jelšana po prvi put smo imali pogodu razgovarati s vojnicima koji su sudjelovali u operacijama na tri granična prijelaza — Fermetićima, Kozini i Škofiji. Željko Kacin povjednik vojarne polupukovnik Vlado Hodalj je pomoći činjenica kako je Izv.-JNA- mirno isla na izvršavanje zadatka. Nije se pucalo kaže Hodalj. S druge strane ipak su tri mrtva vojnika. Na postavljenim piljanjima tko je bio neprijatelj, od koga se branila granica, da li su vojnici znali gdje idu — ostali smo bez odgovora. Polvrađa je to jamačno zastojenost i odanost jednom sistemu kojeg je europska civilizacija već poodavno bacila u topolarnicu povijesti. U Ljubljani, glavnom gradu Samostalne Slovenije nalazimo također na zapreke. Vele zlu ne trebalo. Inače, zapreke je načinio -Litostroj-. U ovom su trenutku najefikasnije sredstvo protiv tenkova. Ljubljanska zrakoplovna luka na Brniku, također je stradala. Napad je uslijedio u jutarnjim satima 27. lipnja. Iz dva zrakoplova tipa -MiG 21-, napadnut je -Adria airways- inače jedina slovenska zrakoplovna kom-

panija. U toj akciji, posred snaga iz zraka, sudjelovalo je još 16 tenkova i 8 oklopnih transporteru. Brnik je pretrpio veliku materijalnu štetu, a tom je pogodom u potpunosti uništen novi zrakoplov tip -Airbus A 320-. Čija je ukupna vrijednost 40 milijuna dinara. Zračna luka na Brniku još uvek je zatvorena. Vele želja se dozvolila Savezne kontrole leta iz Beograda. Dnevno ovim zastojem gubi se milijun i dvjesto hiljada dinara, no niti to nije za preka da Slovenci stočki podnesu sve poniranje i na kraju -čista obraza- napuste Jugoslaviju. U Ljubljani smo upravo prisiljili na prijelaz za novinare u -Cankarjevu domu- više izvještajnika nego obično. Pozornost je usmjerena ka reakciji slovenske vlade na -Brijunsku deklaraciju-. Željko Kacin, ministar informiranja, obavijestio je načočne da se -Jugoslavenska armija- ne pridržava dogovora. U krajevima Sibije, Crne Gore i Vojvodine prikupljeno je 280 hiljada rezervista, uključujući srpske nacionalnosti, oko vojarni se i da je postavljaju minska polja od kojih je prije nekoliko dana stradao i jedan civil u okolini Pixke. Na vodi Kacin. S druge strane, promatranje Slovenije iz zraka se nastavlja nešmanjenom žestinom. Zaključio je ministar informiranja: Na našo pitanje o mogućem nastavku operacije -Bedem 2-, Željko Kacin je odgovorio: —Bojam se da je to vrlo blizu. Vi zname informacije koje smo vam propisali o sastanku Adžića i visokih časnika. No, stav je vlade da se u Jugoslaviji ne smije razgovarati oružjem. Zaključio je Kacin. Sloveniju smo napustili na istom graničnom prijelazu kod Jelšana. No prije toga dočekala nas je parola: -Ne sanjaj da se bom predal — Slovenija moja dežela— i to na izlazu iz Ljubljane. Neka se zna!

Tekst: Zoltan KABOK
Snimio: Željko BANDOL



-Jugoslavenska vojska- u Sloveniji je demonstrirala silu. Mnogo tenkova trebalo je biti pojedinačno uništiti kojim ima pravo na samostalnost. Po nekim informacijama u Sloveniji su se koristili tenkovi tipa T-84, koji su korišteni prikolicu agresije Iraka na Kuvajt.



Bez komentara vam prenosimo što piše na vjetrovarenu ovog kamiona. Jugoslavenska SS armija

PREDUZEĆE ZA UHLEBLJENJE

Iako sam za pravovore sa svakim iz mnogo razloga, od prvog dana se vjerujem da bi se sa mojim pravovorima došlo do rješenja i zato mi je čudno povjerenje u pravovore što nam ga zapadnjaci prepoštuju. Oni očito ne znaju s kim se tu imaju pregovarati s kojim mentalitetom, s kojom politikom, oni nisu osobama ni o onom što je u njih stoji na znaju mnogo. Čini mi se našvih kada talijanski ministar vanjskih poslova kaže da bi Milošević skočio promijeniti svoju politiku usmjerenu na stvaranje centralističke federacije, omekša prema Albancima i pristane na izbor Hrvata za predsjednika Predsjedništva, učas poboljšao imidž na Zapadu. Potpuno neoznавanje predmeta! Kad bi Milošević i bio sve to učinili, uz drugih razloga a ne zbog dopravljanja imidža on takav zaokrel ne može učiniti. Odustajanje od centralističke Jugoslavije, samo to od loga zbrisalo bi ga s političke scene jer bez Jugoslavije Srbija se kao država raspada na sastavne dijelove i nijedan srpski političar konfederalnu opciju dragovoljno ne može prihvati. To je potoma činjenica - za njenu elaboraciju nije potrebno ništa osim nekoliko načinica. Zaposleni u velikom broju u raznim državnim službama Srbija doživljavaju Jugoslaviju kao veliko poduzeće od kniga 2ive i bez koga 2iv-

svaliti na vlasti, odgovor nije tako jednostavan. Ima ljudi koji nisu na vlasti a ipak su utjecajni u svojim sredinama. Trebalo bi analizirati novine, radio, televiziju. Trebalo bi ispitati javne govore i tajne sastanke Generacije koje su se jučer radije odgajane su kao da su suvremenici drugog svjetskog rata i trajno su spremne za borbu. Treba nam čitav duhovni preokret u komu nije - neprijatelj - neće biti posvećena nego proskirana. Problem je po mom mišlju, dublji i dugoročniji i treba nam se na svim razinama začegati za humanistički i kršćanski preobraćaj društva. Kršćani imaju poseban odgovorni zadatak da proglašaveju i vrše Kristovo pravilo. - A ja vam kažem: Ljubitelj neprijatelje može za one koji vas progone da budeš sinom svoga Oca koji je na nebima. - (MI 5. 44-45) Ovo pravilo obavezuje i cravoslavne i katolike.

Dr. Srećko Badurina, biskup Šibenski u -Nedjelji-

AZIJATSKI SATRAPIZAM I EUROPSKA ULJUDBA

Srbija ovom situacijom mnogo gubi, ali gube nacionalisti Slovenija i Hrvatske. Namerama srpske vlasti bi odgovarao produžetak sukoba jer bi se vojska pretvorila u srpsku kadrivšku vojsku. Tako bi za planare velike Srbije to bio negativno dobar kontekst pod preskom za Jugoslaviju stvorili bi srpsku vojsku. Slovenci su dobili veliku šansu -- ali ne od vojske jer je ona u Sloveniji nastupila protiv vlastite doktrine (to kod nje glasi ovako -- rat se ne može dobiti protiv naroda), već od evropske kosmopolitske politike.

Slovenci su preko noći pojutili napred a da nisu rešili pitanje svog međunarodnog statusa, niti



intervencionisti prisilak vojske. Bili su smetnji. Ali im je silno podignut patriotism i danas je jasno više nego ikada da će savez suverenih država biti verovatno, jerino rešenje na koje će posle tri i po godine kontragalame postupeno prislati Srbiju. Sa Hrvatskom je ista situacija, ali će ona za razliku od Slovenije voditi daleko oprežniju politiku.

Dražen Veselinov, predsednik Narodne seljačke stranke Srbije u -NIN-u-

POTREBAN JE DUHOVNI PREOKRET

Kao i svaki ekumenizam može postati izvan pojma. Trebalo bi nam više odvraćnosti, kroz poslušnost i malim gestama na terenu, stvaramo i udrugamog postovanja. To je zapravo počinjanje. I, ne mogućem Isusu Kristu. Na blagdan sv. Ante, 13. VI. sišuću sam misu u Kninu. Zapalaću se u svrpu prisutnih krištala na crkoglavni krov. To je znak da u pobožnim vjernicima traje

TKO SVE KUSA IZ KNINSKOG LONCA

U Hrvatskoj postoji javna reakcija simpatije i podrške Sloveniji, čak i zahtjev u nekim hrvatskim međimima da se Vlada Hrvatske Materijalno i politički, a ne samo prćom odredi prema Sloveniji. Elektoralno odredi. Na takim mjestima u Hrvatskoj ljudi su se čak sami organizirali i sprečavali prolaz tenkova. Postoje glasine spekulacije, dakako ne-povjedore, da je hrvatska -pobunasti- rezultat

Mesića za predsjednika Drugo, nekako bi se razriješio problem -krajine-. Naime, da bi se novovo uspostavila hrvatska kontrola nad -krajinom- vojne snage čak ne moraju ni napustiti teritorij? Dovoljno je da fizički prestanu braniti babićevce i ostale odmetnike iz -krajine-. Što sada armija takočki radi. U tom slučaju, ako bi se armija uzdržala, gušenja hrvatske pobune bilo bi pitanje nekoliko dana. (...) Armija nikada ne bi dopustila da Srbci u -krajini- budu skrenuti iz više razloga. Prvo, većina očira su Srbi, Slovište, oni su Srbi iz Hrvatske, temo imaju svoje obitelji, prijatelje. Većina ih je odjele od Mamule nadole. To bi za njih bilo nedopustivo. Drugo, to bi uništilo federalni vojni koridor koji komunicira sa Srbijom. Treće, što se uzdrži u -krajini-, to bi vojsku moglo napraviti stranim i neprijateljskim elementom i u samoj Srbiji. A to ne mogu dozvoliti. Ali vojska bi mogla dopustiti neki blaži oblik, neki modifikum hrvatske suverenosti, kao na primjer da se tamо izvješće hrvatske zastave, a da Babić nastaviigrati svoju ulogu, pod hrvatskim ovlastima.

Dr. Anton Babler, u -Nedjeljnoj Dalmaciji-

MILA MAJKO, TI NE RONI SUZA ...

Činjenica je da je Slobodan Milošević računao na to da je vojni vrh većim delom njemu naklonjen, o čemu je govorio na sastanku s predsednicima opština Srbija i zbog čega nije pokušao da formira vlastiti -rezervni sastav-, tako se spremao za rat. Verovao je da će, iz ideološke srodnosti i zbog srpske većine u armiji, ona zapravo ratovati u njegovom interesu. Kako bi taj rat izgledao već se donesla videla u Sloveniji.

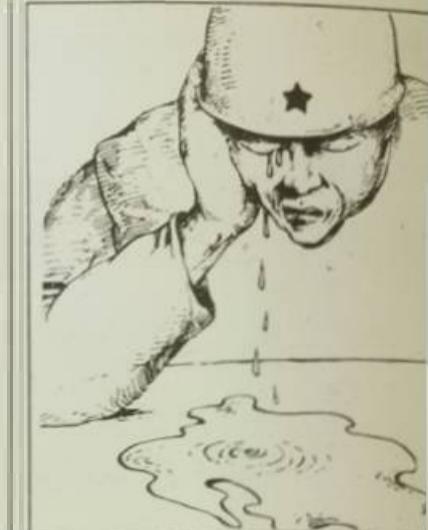
Nije teško pokazati zašto je Miloševićeva rečnicica pogrešna i zašto neće uspati ni u slučaju sukoba s Hrvatskom. Jugoslovenska armija bila je naima, ustrojena da čuva spoljne granice (pričem se uvek verovao u veću opasnost od zapadne (intervencije) i da obezbeđuje stabilan kontinuitet režima. Taj režim je već propao i sam Milošević još jedva zadržava njegove poslednje osnake po cenu dubokih i opasnih padača i sukoba u samoj Srbiji. S druge strane, za Zapada predstavio je pravljica intervencija u slučaju totalnog ratnog požara.

Tako je JNA izgubila obe svoje osnovne razloge postojanja, a taka kakva je savršeno je nesposobna da u gradanskom ratu učešćuju na jednoj strani. Ovo su već shvatili oponicioni pravci i olud zahtev da se formira srpska garda. Ono što još nisu shvatili jeste da li ta garda neće biti u stanju da osebiljno reaguje bilo gde izvan Srbije. Za vreme -pobune majki- u Skupštini Srbija izjavilo se da se srpski regruzi odmah vrati u Srbiju a ne da im se samo promene kape, pa da umesto pod petotrenkom, ginu u Sloveniji -za kraljevinu-

Stojan Cerović u -Vremenu-



...I DA SE VIŠE NIKADA NE OBNOVI. AMEN



svesepski pokret u Jugoslaviji kop je 1987. stigao vrhunac. Četvrti faktor našao se u velikodržavnog mentaliteta u svim te strukturama. Spadali su tu savezna i svejedinstvo, savezne društvene organizacije, policijska i vojna vojska. Peti, bio je tu i jedan najmlađi slav Zapada prema Jugoslaviji i od sukoba sa Staljinom Zapad je -bio dobrovoljno i držao do njegova jedinstvenog armijom u Evropi u doba hladnog rata- sebi poskrbila počinju Zapada na mogoči postao tradicijom. Dakle, tko god za jedinstvo Jugoslavije, imao je podršku.

U takvoj situaciji, na osnovi tih pet faktora se da je plan armije realan (ili što se u remenu promjenilo?) U međuvremenu: dilo to da je većina tih faktora — pao istok, pao SKJ, sve republike su okrenute takvoj političkoj strategiji (osim Srbije) i sve savezne strukture našle su se i destabilizirane, nastupio je trendak i stavljen pred najveću opasnost — kako s činjenicom da se u dvije godine prelazi jedna povijest, da je socijalizam i klasni rat, armija se opredjelila za ovo zaštitništvo — za intervenciju. Usprkos potisnutosti spomenutih faktora, odlučile se da se izvođenja udara u Jugoslaviju.

Sada, nakon udara, kad za obnovu se nema nikakve šanse, ni na mreži u SSSR-u (pogotovo nakon pobjede Jelitovice pod zastrom borbe protiv konzervativne koalicije jugoslovenske) — mislim da nema nikakve mogućnosti obnovi brvši jugoslovenski komunizam.

prof. dr. Dušan Blandžić, u -Globusu-

SVAKIH SEDAM DAN PETAK

-Ovogodišnji festival je nase najbolje muzike za kuću, trideset drugi, vodio je festival, zadovoljstvo nam je besplatno. PULIC, v.d. direktora Međunarodnog djetetačkog festivala. B obzoru na to da je Festival privreda u zeleni nemogućim uvjetima u ciljetoći smo i Antom, ali u staru, dobru istoku — ali steđo!

Koliko bi Pulic i ostali imeli manje privreda na festival umjesto 15 treba 10 dana?

SUBOTA

-Doveden je maleni, zavrgnut festival, glave bila je duža od potrebe. -Zdravo i Tha zna kolika bi izgledao. -Doveden je maleni, uvezan Bredenov neobičan problem da bude predstavljena pojava MARICA (MUP) i jedna koja pobije PERICU (Mlad), recimo riječi i zatvaranje?

NEDJELJA

U Americi budu, da neta koča može biti za 50.000 dolara od rođenog vrijednosti, zato što je tako zlodost, nekontrolirani kupovac, tajni kuharji uvećali budu, da ona odaće biti na Kragujevcu. Zeleni id u libanonskim vlasnicima mogao dobiti u besezljenju?

PONEDJELJAK

Po britanskoj generali dedice, tko je tko i građenjem, učesno bi se uveličao proglašiti i dr. Jovan Rešković?

UTORAK

Ograničeni turistički novac je bez novca za obduženje. I u ovom slučaju radi se o frontu privreda, samo na Slobodanu, vod redak?

SRUJEDA

Ovogodišnji dva od 31 prizvaka bilo su dobro privredni odnosno potrebiti za naredne

PLEJADA ISTAKNUTIH
ŠIBENČANA

UZBUDLJIVJE OD PLAČA TETIDINA

Prekrasna mladost je hrabro nosila mače i štite, boreći se za svoj dom, zavlačaj braneći svoj. U pomoć ujedno skoči i seoska s prackama čeljad.

Buma je, krvava, ali i slobodarska prošlost Šibenska. Kroz dugih devet vjeća pod njihovim zidinama laborile su se mletačke i osmanlijske vojske u nju mu haračili domaći i importirani palnici. Unatoč tome mjesto čuvene - Šibenske moštive - može biti zaista ponosno jer je u fond naše kulture unijela zavidne vrednote

U plejadi velikana koji su dali veliki doprinos čuvanju ove zemlje - na raskrsnici svjetova - ističu se jer teško je sve nabrojiti. Fausti Vrančić, Juraj Dalmatinac, Ivan Lukatić, Petar Nakić, Juraj Čulinović, Andrija Medulić i Juraj Šžgornić. Šžgornić se rodio godine 1420., osam stoljeća nakon pada Šibenika pod Mletke. Na pravne nauke otišao je u Padovu, tada istinsko rasadište humanizma. Padova je od našeg Jurja načinila učenaču čovjeku i tvorca loplih i iskrenih elegija nad rasutom baštinom. Te su elegije (štampane u Mlecima 1477. godine) izuzetno značajne po tome što su prožete prvim borbenim akordima u hrvatskoj književnosti. Šžgornić je, utvrđeno je, prvi ukazao na osnov-

nu orijentaciju u razvoju naše kulture i književnosti - usvajanje blagotornih tekovina najnaprednijih evropskih zemalja i korisanje bogate raznice narodnog stvaralaštva -

Juraj je, zapravo, prvi slaviteči naše narodne pjesme - skupljao ih je s velikim poslalom i s pravnikom Jakovom Neplavčićem s domaćeg jezika predvodio na latinski prebliživši ih svoj kulturnoj Evropi. No, tako je ta zbirka izgubljena. Šžgorniću pripada čas da je prvi u Evropi sakupljao narodne umotvorine - svoja su Nijemci počeli sakupljati u 16. stoljeću. Poljaci u početku 17. stoljeća a Rusi tek u drugoj polovici 18. stoljeća. U svojem djelu - O smještaju Ilijira i o gradu Šibeniku - štampanom 1487. godine Šžgornić veliča poslovicu rodnoga kraja od kojih se, kako veli, - zaista ne čini oštkučnjima ni Salamunov zakoni, ni razmišljanja Pomici, ni sama mudrost pitagorejaca - a za nacionale utvrđuje da su - uzbudljivje od plača Tetidina -

Šžgornić je cijelog života ostao vjeran Šibeniku. U uvjetima do tada najkravajleg stoljeća u našoj povijesti - kad su horde - izazeteg paljmeseca - haračile krajnjom, a s druge strane jezdili nasilnicu republike sa znakom lava - počinje Šžgornićovo - premoćenje - njegovo odlučno približavanje stvarnosti

- Turčin ovamo sliže da naša pustoši polja Hitec da Šibensku moć skriši i uništi svu S visoke kule promatrah pobijesnjelo Turke i njihov na mladež domaću gnjav, na ljudje domaća bijes

Prekrasna mladost je hrabro nosila mače i štite

Boreći se za svoj dom, zavlačaj braneći svoj. U pomoć ujedno skoči i seoska s prackama čeljad -

Tako je eto pjevalo Juraj Šžgornić čovjek koji se -realizmom opisao, svjetovnošću tematike, rodoljubljem i borbenošću, te jačanjem osjećaja nacionalne pripadnosti odvaja od srednjeg vijeka. Zapravo se suprotstavlja njegovoj ideologiji - još nego

u među 15. stoljeća, kad je ideološki srednji vijek u nas i te kako čvrsti. Šžgornić je svojim interesom za literaturom (i to u doba formiranja građanske klase samo u gradovima) začeo ideju - o potrebi osnivanja jedne šire zajednice. Taj interes za literaturu iznijet će dvadesetak godina nakon Jurjeve smrti hrvatski povjesničar Pribojević za kojeg je eminentni povjesničar Goran Ustanović da se -poslužio Šžgornićem kao uzorom. Učenjak Šrepel i J. Torbarina složni su u Sudu da moguće i to da je Marinčić koji se Šžgornićem dopisivao i koji je u svojoj mladosti pisao isključivo na latinskom - bez velikih Šibenčanin J. Šžgornić potakao da u -versih hrvatski složi - sc. Rudolf Judit.

Eto Šžgornić je svojom poezijom i drugim radom stekao velik ugled i izvan domovine, ali i u Šibeniku, gdje je uglavnom životio ga pratila sreća. Morao je biti protiv moćnih protivnika, tako da je Željko Izgubio i svoje zakonito naslijedeno imanje. Umro je 30. studenoga 1509. godine razocaran i podosta usamljen.

OR

(U slijedećem broju: PROVALJEN GROB
— NESTALA -POVJEST DALMACIJE—)

KAPA ŠIBENKINJA

FOLKLOR 1991.

Jedan od najraširenijih tipova oglavlja na Balkanu svakako je crvenkap. U različitim se vidovima pojavljuje galova po cijelome polutoku, uključivo i s Malom Azijom. Poznate su i tvrdnje etnologa i arheologa o vezi s tipom oglavlja u kontinentalnim krajama od tankog brončanog lima posebnim za ilirske plemena Japoda, kakve su našljene u više ličkih lokaliteta. Zanimateljima za teme rasprostranjenja i povijesnosti oglavlja tip crvenkap je preporučiti je primos koji će biti tiskan u zborniku znanstvenoga skupa o kulturnim interakcijama, pod izdavateljstvom splitskog Etnografskog muzeja.

Tokom povijesti ovaj je tip oglavlja, već poznat na ovim prostorima, osnaživan i potonjim utjecajima s istoka. Prije svega radio se o turškoj posredništvo, koje je naglasilo i izbor boje za kape i odjeću kršćanskih vjernika, a i odredilo sam oglavni tip. Diljem turškoga carstva je 1826. godine propisano crvenkapi srednjo oglavlje, fes, za pokrivalo kojim se odmjenjuje obavezno nošenje dugih ovojnih čamli (kojih se i danas može vidjeti u Metohiji i Makedoniji), govoraci samo o bliskoma susjedstvu). Crvena kao ustaljena boja za nošnju kršćana imala je izvrstan prijem u tradicijskoj svijesti, koja joj je prispisivala medu bojama najjače zaštitnomagijske osobine. Ne suknenoj podlozi maha je uzmala ornamentika crnim vezom, po kojem su se jasno dala razaznavati područja pojedinka kape. Crno vezanim ukrasima ova kape na različitim je stranama često pridavanje značenje korote, tako da su se u Crnoj Gori ovi ukrasi tumačili kao znak žalobnosti za kosovskom bitkom, a i za obodne vitice Šibenčane koje se znalo reći da predstavljaju korotu za domaćim junacima, palim u borbi protiv Turaka.

Među drugim obilježjem koje pojedine medu ovakvim kapama, osobito iz različi-

lih dalmatinskih krajeva, najbolje razvijata, uz šare crnim vezom (ili sasmost crnom obodom) je i sam oblik. U neposrednoj Šibenskoj okolici bilježi se više tipova kape, tako da se valja pomoći sljedećom starosti. U priobalnim je selima ovog kraja još prošlog stoljeća nošena sasmost plitka kapa obično na glavi smještena postavljena ili nad samim uhom. Njenu je čvrstu smještenost osiguravala vrlo duga kila (i do 30 cm), te konac zataknut u kosu. Ovdje nazivana priliptkom, ova je kapa danas osobena sinjskome kraju. Također je iščezao tip kape se vrškom (na slici). Početkom stoljeća poljski svećenik don Frano Ivančević piše da lamošnja »zavrtača kapa sve lo više ponostaje, uvele se kape plosnate, u sridini malo odignute, vršinu ka mali oštruljak, podšiveni crmin optokom i kolon povrjava. To su kape Šibenkinje ili oštruljice jer se u Šibeniku najviše kupovale«. Ovo je tip kape koji nosi užorno odjeveni Šibenčanin na slici Francesca Carrara iz 1846. godine. Tridesetak godina poslije, ova se kapa vidi i na slici Šibenčanina od Nikole Arsenovića. Još nazivana i oštrukapom, ova je kapa starije postanja od jednoslavne ravne kape. Što se može pretpostaviti uslijed sličnosti sa prizorima zabilježenim na nekim antičkim i srednjovjekovnim spomenicima.

Zanimljiv je akvarel nepoznatog slikara iz 1830. godine koji prikazuje - Šibenskoga građanina- s kapom ovog tipa, do te mjeru naglašena oblika da je potpuno podudaran kapi suvremene albanske nošnje.

Potom slijedi crvenkap s obodom, kakvom je uglavnom poznajemo danas. Ispava (do vremena svjetskih ratova) radilo se o kapi nižeg ruba, na jeden pod, koja je nošena u selima oko Šibenika dok je u samom gradu rabljena kapa na dva poda, dakle sa dva pojasa vilica ukupno širokih oko 10 cm, koja se potom nametnula kao isključivi muški oglavni oblik. To je i vid crvenkape koji je iz ovog grada najsnajnije proširen, kan i svojedobna oštruljica, trgovanjem tvrtke Metavulj. Princip rada

u tvrtki podrazumijeva je izravđivanje kape kod kuće, tako da je otpremanjem uradenoga na sajmove Dalmacije i Like potpomognul velik broj nekadašnjih Šibenskih obitelji. Druga slika prikazuje ovaj tip kape nižega ruba, uz kitu i konac, koja je izvan Šibenske također često opisivana kao kapa Šibenkinja. Viša Šibenska kapa postaje stabilna kapa se stoga kralji i nestaje a boja mijenja do narandaste. Ovaj tip kape spada među najveće crvenkape na širem području. To je i tip Šibenskog oglavlja koji je uglavnom prikupljan u različitim etnografskim zbirkama. Od Vice Bogdanovića je 1968. godine otkupljeno pet visokih Šibenskih kapa njegova izrade za mjesnu etnografsku zbirku, a tri godine poslije pridodane su još tri. Tu su još i kape iz Lišana Prkić i tip oštruljice iz Podumaca po klon Lucije Pačić iz 1952. godine. Jednu nisku crvenku sa tek centimetar visokim rubom iz Šibenske okolice sadrži fundus zagrebačkog Etnografskog muzeja. Za razliku od viših Šibenskih kapa, koje su ovalnog tijemennog profila (obično promjera od 15 do 18 cm), ova je pravilnog kružnog promjera od 17 cm. Zanimljiv primjerak smješten je u beogradskome Etnografskom muzeju. Radi se o starijem tipu obodne visine od svega 2 cm i 14 cm dužom rubom. Ovalna je promjer dimenzija 11 x 13 cm. Ova je kapa nabavljena u Šibeniku 1928. godine, sa napomenom da je nošena -među starijim ljudima-

Na kraju ovog sažetog prikaza ograničenog prije svega na oblike karakteristične za muškarce, biva jasnijim da nema jednog izravnog autohtonog tipa Šibenske kape. Ovisno za koje se razdoblje zanimamo, ovdje na primjeru najoslikanijeg skoro povijesnog doba pronađimo i različite oblike popularnih kapa radenih i nošenih medu Šibenčanima i obilavaocima gradske okolice. Do naših je godina prisjela kapa visokog oboda i bez kuta, kakva među precima koljena udaljenim od nas nije ni bila nošena. Slično tradicijske pučke nošnje i uspostavljanje konvencija



Ova je kapa nazvana Šibenkinjam, oštruljica, obično oštroljape odgrijajući vrat i noge obode.



Naredna Šibenkinja predoru koju često danas lako nazivaju crvenkapa na jedan pod

nalognog građanskog odijevanja za općeprihvatni obrazac zamrzli su ovaj tip kape kao prepoznatljiv i osoban dio nekadašnje domaće nožnje određen i kao simbol podneblja. Tako je jedino kapa doživjela mogućnost da bude punovrijedno kombinirana s građanskim odijelom djelujući u tom trenutku i kao znak mraza za baštinu, kao i odlučan znak predstavljanja (ovdašnjeg ali i pučkog) podrijetla njenog nosioca. Sloga niti pri dočekivanju sudaca u Evropi gledanih -igara bez granica- niti pri ugošćivanju hrvatskoga kardinala nije bilo do umijeće čime ih obdariti i kako ih urestiti. Zar nisu zanimljivo izgledali s kapama Šibenkinjama?

Jedran KALE



čušku, Andelko Godinić će od na-
redne sezone nositi dres prvoliga-
ša -Zagreba-, dok je Joško Farac
u -Veležu-. Klub su napustili i do
jučerašnjih -Hajdukovih- igrači koji
su u Šibeniku nastupali na dvojnu
licencu Tomislav Erceg je otišao
u -Osijek-, dok se Armando Mi-
nar vratio u stobrečki -Primorac-

SELEKTIVNI SPORT I REKREACIJA

Za svaki uspjeh je sistem

Uobičajavajući bilo kakvu stvar, a da je ispadne - kvalitetno prosto je nemoguće da oni koji je uobičajuju, nisu stručnjaci. Postoje prvi činjenici zadovoljeni treba zadovoljiti i ostala dva, a to su uvjeti (materialni) odnosno finansijski, i na kraju ogolj kadrivi koji će finalno uobičajenu stvar provesti u djelo. Shemalizirano svaki se program bazira na ULAZU — SISTEMU — IZLAZU. Vrlovi smjernicama kvalitetnog razvoja sporta odnosno dijela koji se odnosi na školski (selektivni) sport i oblike sportske rekreacije uz konzultaciju s kompetentnim ljudima s Fakulteta fizičke kulture — Zagreb ljudima iz prakse s naveđenim poslužuju te stručnjacima s područja marketinga, nastala su dva programa, koja bi u načelu trebala dati orijentaciju na postavljanje na planu: kako dalje, zašto tako, gdje realizirati i što će sve provesti u djelu? Cilj nam je ovim programima prezentirati eventualnu mogućnost rješavanja problema u -selektivnom- sportu i sportskoj rekreaciji, te ga dati na uvid svima onima kojima je slalo do sporuna u gradu.

Školski sport po ovom modelu bazira se na plovjanju muškoj i ženskoj košarci, nogometu, veslanju, vaterpolu i atletici, kao iščuduštu svega. Postoji malo problem kod vaterpola jer nema uvjeta, ali postoje prvoligaški klub bilo bi — nepravedno — izbaciti ga iz modela. Ostali sportovi trebali bi biti — izborni — sponzori odnosno da svaki učenik izabare aktivnost ili aktivnosti po svom htjenju i sklonosti pa bio to i sistem sportske rekreacije. Osnovna škola je

zapravo baza te po ovom modelu svaka osnovna škola (po svom interesu) bila bi obavezna utvrditi međurazredna natjecanja za sportove po želji učenika, mogućnosti škole i interesu klubova. Ovaj oblik natjecanja moguće je provesti bez posebnog finansiranja odnosno odgovorno-obrazovnim procesom. Nakon razrednih natjecanja u dotičnoj sportskoj grani, definira se reprezentacija škole i to od onih učenika koji nisu uključeni u trenutni proces kroz postojeći sistem klubova. Reprezentacija škole pojavljuje se na međuškolskim natjecanjima, gdje se onom iko radi s reprezentacijom (na slavnik TZK) finansira realiziran sal na tim natjecanjima i priznatih 10-15 san trenažera skipe. Ovdje se javlja potreba finansiranja nagrada za osvojena prva tri mesta u dotičnoj disciplini, npr. nagrada može biti: ogroma ili konzne slevan za djecu. Treba naći i određeni stimulans za nastavnike za osvajanje jednog od prva tri mesta.

Međuškolska natjecanja koja bi se održavala u rotirajućem sistemu organizirao bi klub za određenu sportsku disciplinu u suradnji sa Savezom športova općine. Najbolje pojedince iz školskih reprezentacija preuzima klub opet u suradnji sa Savezom športova i postavlja ih u fazu selekcije dva, a nastavnike koji su omogućili prvu selekciju dodatno stimulirati pagresno broju njegovih učenika uključenih u selekciju dva. Ovdje postoji mogućnost da dotični nastavnici TZK preuzme najbolje i dalje ih usavršava (sistemi: jedna škola — jedan sport). Sudjelovanje

u sportskim igrama osnovnih škola ra- gje ili republike postaje zanimljivo jer tek ovdje mogu sudjelovati učenici koji su registrirani u klubovima, odnosno zavrsili selekciju dva. S ovim se gubi dvojnost finansiranja, koja se povećava dosadašnjim učenicima koji su igrali za klub pa automatski i za reprezentaciju škole. Češćim organiziranjem prvenstava, selekcija bi bila još jedanput učenici koji nisu uspjeli u selekciji vraćaju se ponovo u sistem međurazrednih natjecanja ili u oblik sportske rekreatcije zbog mogućnosti pogreške u procjeni, odnosno preuzeći još jedan ciklus jer se mogao dogoditi zakašnjenoj efekti selekcije. Iz prethodnog je lako zaključiti da je program pedagoški, humano, karakterno materijalno i finansijski tako postavljen da — nikom ne bude bravo. U svakom slučaju postoji se radi o okvirnom programu moguće ga je transformirati ali gmo u interesu klubova zainteresirani za pravovrijalane selekcije. Ovim bi se izbjegao i efekti —stabiliranja— djeca po pojedinih klubovima koji miste da imaju pomladak (jer ga moraju imati), a zapravo ga nemaju.

Iz napisa o sportskoj rekreaciji, koja je bilo moguće pročitati očito je da rekreacija (dio istren prema građanstvu) ide sistemom novopostavljenih tržišnih odnosa. Pravljane društvene organizacije, koje se bave sportskom rekreacijom, trebalo bi modifcirati u suvremen oblik tržišta, a svaki program komercijalno postaviti. U principu in jednim dijelom u Šibeniku egzistira kod privatnih organizacija program sportske rekreacije. Zasigurno da

KAD JAGANJCI UTIHNU

REDALEJ: Jonathan Demme scenarist, Ted Tally po istoimenom romanu Thomasa Hama. Fotografija: Tak Fujimoto uloge: Jodie Foster, Anthony Hopkins, Scott Glenn, Ted Levine, Roger Corman.

Studentica FBI Clarence (Jodie Foster) dobita zadatku da nježi senju misteriozni ubojstava koje je potinio ubojica psihopat (sobe naziva "Buffalo Bill" — Ted Levine). Svojim ženskim žrtvama skida kožu i simbolički pečati krvavu zlatnu larvu stavlja žrtvama u gno. Clarence po naštu Šeta zaštite načelnika odjeljenja za biheviorizam odlazi kod mesovnog ubojice iz dobitnog zatvora dr. Lecter Hannibal (kanibal zbog neglašene oralne liksacije) koji aluzijama pomaže potragu za Buffalom. Zadnja žrtva je senatorka kći koja je zarobljena u zločinačkom gnezdu Hannibal je na molbu senatorke i pod specijal-

nim telmanom agencima FBI dati podatke (pogrešno) o ubojici Clarence će po njegovom analitičkom pristupu doći do Buffalo Bill.

Američki redatelj Jonathan Demme i "Something Wild" — Mened to the Mob — svoj je nov film "Kad jaganjci utihnu" ("The Silence of the Lambs") psihopatski film premijerno predstavljen na Berlinском festivalu (nagrada za režiju) 1991. postigao ogroman komercijalni uspjeh čija se ljetna knjiga učenjenci što je nepravilna kombinacija popularizma i intelektualizma. Demme u svom filmu obraduje čitav niz labava od incesta, transseksualizma, ljudskosrpske i sve lo daje u pojedinim i alegorijalnim odnosima. Pažljivo suprostavlja psihologiju seksualne napetosti i zločinačko divljašte vo praveči impresivno djelo.

Ocjena: ****

● VIDEO ● VIDEO ● VIDEO ●

SHERLOCK JUNIOR

Proizvodnja: SAD, 1924, režija Buster Keaton, scenarij: Jean Haver, Joe Mitchell i Clyde Bruckman, fotografija: Elgin Lessley i Byron Hocke, uloge: Buster Keaton, Kathryn McGuire, Joe Keaton, Ward Crane.

Ima jedra stara izreka: "Ne potušaj raditi dvije stvari odjednom, a da misliš da ćeš obje uraditi dobro". Ovo je priča o momku koji je to počeo. Dok je radio kao kino operater učio je da detektiv.

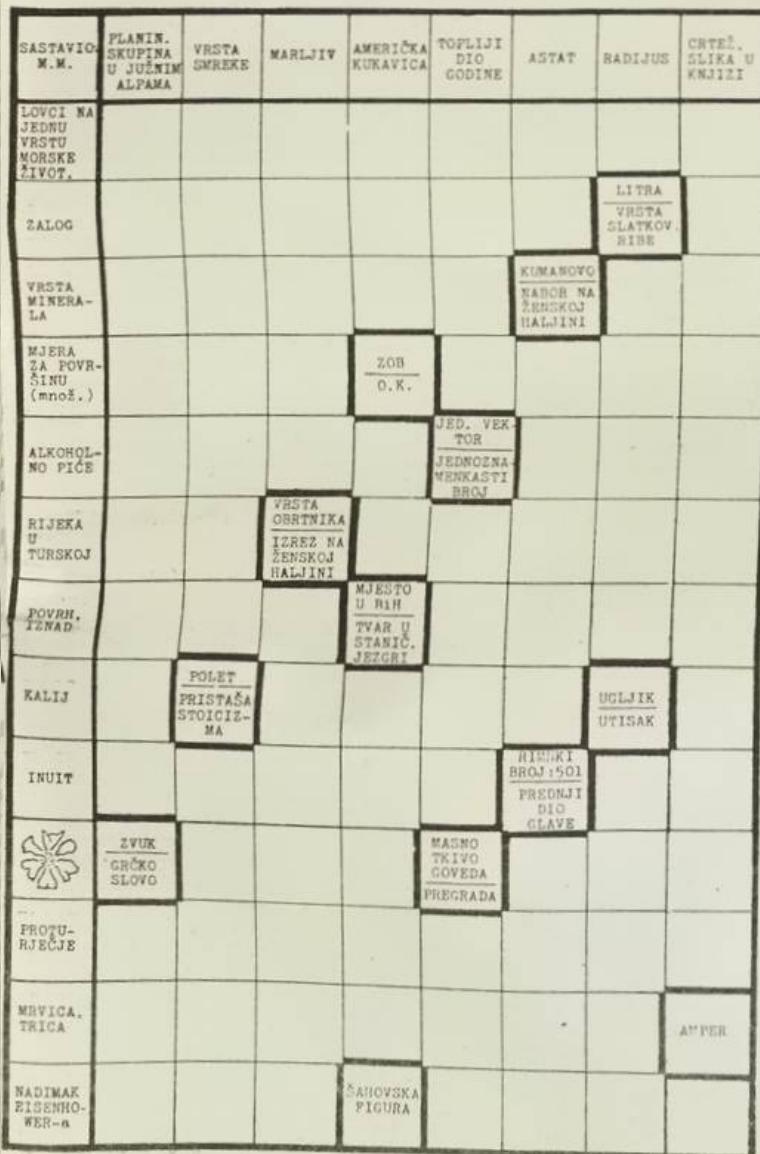
Buster Keaton, veliki meštar nije me komedije snimio je "Sherlocka Juniora" — daleke 1924 godine. Nakon remek-djela "Naše gospodarstvo" — filma stroge narativne strukture, u "Sherlocku Junoru" Keaton se vraća devojci koju je u više navrata varirao u svojim ranijim filmovima, srušio kao okosnicu za autoniziranju eksplorativnih dogadaja od onih koje je

njegov umjetnički princip da ne bude previše smješan dozvoljavao. Kino-operatori sanja da za vrijeme projekcije ulazi u fantastični svijet avanturne velikog ekrana (inverzija ove ideje je dramaturška osnovica "Alerove -Purpurne ruže Kaire"). Dok se smjenjuju raznoliki ambijenti godišnja doba i krajolici, Keaton precizno montirajući materijal zadržava prirodan kontinuitet kretnji. Njegova fascinacija prometom i dinamikom putovanja vidljiva je i u "Sherlocku Junoru".

Od sulude vožnje na motociklu čiji se vozač pušem zagubio, Keaton je vješto rešavajući vlastitu vratolomnu akrobatsku slijedio sekvencu nevjerojatno visokog ritma na kojoj bi mu pozavidjeli i naši suvremenici James Bond i Indiana Jones.

Ocjena: ****

KRIŽALJKA



Uporaba sile

Na prosvjednom skupu majki i roditelji vojnika održanom u Šibeniku 4. 7. 91. godine sva knjica svršala je na generale i naročito generala Adžića. U svom ogorčenju roditelji su zaboravili da sušinsku knjicu snosa nelegalno, a po svemu što se dogodilo ne godište ništa Adžić već Milošević. Sila se koristi samo kada treba uspostaviti ualevni dio stanja koji odgovara Miloševiću jer bez jedinstvene Jugoslavije nema garantije vanjskih granica, nema kredita, nema sokoča za osvajanje — krvavog Kosova — posredstvom borbe za Izv. — Veliku Srbiju.

Naša djece, braća, prijatelji, gini — giniut će samo za Miloševićevu deju nasebljavanja Kosova srpskim žrtvama raseljavanja Albanaca s Kosova.

Koliko je teško sprojediti ovaj plan — vidiš se i po apaguzima jednog od emolivnih istupa koji se sveo na zahtjev da se iz Hrvatske protjeruju Srbi, kao knjci za ovo cijelokupno stanje.

Ma koliko da je strpljenje pri kraju ma koliko da se politički blokiraju mogućnosti mirovog rješenja krize (što najprije znači blokадu Miloševićevih zahtjeva koji su protutečni u sebi — zahtjevima za isto pravo svim konstitutivnim narodima i svim republikama) i bez obzira na to što su Miloševićevi maksimalno razvili vojnu silu upravo u ostvarivanje svojih ideja i dio sistema obuhvaćenih pripadnika JNA kao i dobar dio načina, kojima se još uvijek potura iluzija komunizma i socijalističke Jugoslavije — pobjeda nad Miloševićem ne može se osvarami. OJE LOVANIJEM KOJE ON OČEKUJE

Srbija je (poznatim) donošenjem svog ustava postala prva samoslovna nezavisna republika na istu SFOR. Uticajni sebe nedodirnjivom i nepovredljivom ona je ospona isto pravo drugim republikama ubacujući dominaciju principa suvereniteta naroda.

Sve ovo i u svim detaljima poznato je i u organizma JNA — absurd je svljivali

krivici na Miloševićeve služe i slušanje, kad je svima poznato da opredjeljenje za samostalnost i suverenost Slovenije i Hrvatske je vjerovatno po 182 BiH i Makedonije predstavljao POSLEDNJE PREOSTALO SREDSTVO DA SE ONEMOGUĆE MILOŠEVĆEV SATANSKI PLANOV. Uobičajom kad se stvari raščisle postaje potpuno jasno da Slovenija i Hrvatska traže za sebe one ŠTO SRBIJA VEĆ ODAVNOIMA — što joj ni generali u JNA nisu niti većino pokusali osporiti.

Mnogovaljani — socijalizam — u Srbiji — Šlusovanju Crnoj Gori, tzu pođe da — komunizam — i gozvanje za komunizam — goz jačam padaju pred činjenicom da laće ideologije i laće sisteme KARAKTERIZIRAJA ZAJEDNICA DOBARA sistem odnosa u kojem NIŠTA NUE OSPOSOBLJENO DA POSTOJI NEZAVISNO OD POJEDINCA. Gdje je zajednica dobare u Srbiji? Crnoj Gori? Gdje je zajednica dobare u programima stranaka koje sebe prisluju komunistički ili socijalistički imaju? Zajednica dobare na podrazumijeva ni moje ni tvoje ni srpsko ni albansko već ona prislujavanje koje se temelji na potreb subjekata.

Nazvali ove tvorevine komunističku ili socijalističku znači gurati Miloševiću u ruke mast dobrodošlou u javnih kadriva vršak SKJ i njegovih sljedbenika, a u tome Milošević ima savjesnu podršku mnogih koji socijalizam i komunizam poštovaju s onim što su KOMUNISTI MOGLI ostvariti u praksi, za razliku od onoga što su oni HTJELI (ideje) OSTVARITI.

Ukoliko želimo prdonjeli ležnji ka minu, utakta moramo dobro razmisli da li određenim stavom značimo svoje mišljenje ili čuće mišljenje na koje nas navodi i od nas očekuje Miloševićev monstrosni mezar.

JORDAN PRESEČKI
ŠIBENIK

RADIO — ŠIBENIK
104.9 106.4 MHz

Novim odašiljačem i 18 satnim programom pokrivamo gotovo čitavo dalmatinsko područje od Karlobaga preko Zadra, Splita, do Metkovića i sve srednjodalmatinske otoke. Koristite se prigodom — reklamirajte svoje usluge i proizvode. Vešta propagandna poruka čut će više od 500 tisuća ljudi. Poruka koju prenosi Radio najlakša se pamti, najviše se čuje. Radio je s vama na radnom mjestu, u kući, automobilu na ulici, izletu, u polju.

Javite nam se, mi ćemo učiniti sve da našom uslugom budete zadovoljni vi i krajnji korisnici vaših usluga.

RADIO — ŠIBENIK
Propagandna služba
B. Petranovića 3, Šibenik
Telefon i telefax: 059/25-606

TJEDNI PROGRAM RADIO-ŠIBENIKA

Subota

7.00 Ljetni studio — 14.00 Vjesni — 14.30 Glasbeni program — 15.00 Vjesni HR — 15.45 EPP — 16.30 Vjesni — 19.00 Vjesni HR — 21.00 Dobre vibracije — 1.00 Odjava

Nedjelja

7.00 Ljetni studio — 12.30 Dalmacijan u pjesmi — 13.00 Parute Želje i Čestite slušateljstvo — 15.00 Vjesni HR — 15.45 Glasba i EPP — 19.00 Vjesni HR — 22.00 Noćni program — 1.00 Odjava

Ponedjeljak

7.00 Ljetni studio — 14.00 Vjesni — 15.00 Vjesni HR — 15.45 Glasba i EPP — 16.30 Vjesni — 19.00 Vjesni HR — 22.00 Noćni program — 1.00 Odjava

Utork

7.00 Ljetni studio — 14.00 Vjesni

— 15.00 Vjesni HR — 15.45 Glasba i EPP — 16.30 Vjesni — 19.00 Vjesni HR — 22.00 Noćni program — 1.00 Odjava

Srijeda

7.00 Ljetni studio — 14.00 Vjesni — 15.00 Vjesni HR — 15.45 Glasba i EPP — 16.30 Vjesni — 19.00 Vjesni HR — 21.30 Za vašu diskoteku — 22.00 Noćni program — 1.00 Odjava

Četvrtak

7.00 Ljetni studio — 14.00 Vjesni — 15.00 Vjesni HR — 15.45 Glasba i EPP — 16.30 Vjesni — 19.00 Vjesni HR — 22.00 Noćni program — 1.00 Odjava

Petak

7.00 Ljetni studio — 14.00 Vjesni — 15.00 Vjesni HR — 15.45 Glasba i EPP — 16.30 Vjesni — 19.00 Vjesni HR — 22.00 Večer s damom — 1.00 Odjava

MALI OGLASI

TELEFON:

25-606

PRODAJEM rezervoar za naftu, lož ulje, kapaciteta 2000 litara. Informacije na telefon 28-865. (2848)

DVJUE djevojka primači blu u dvosoban stan još jednu djevojku za zajedničko stanovanje. Nazvatu na telefon 26-931 poslije 15 sati. (2849)

IZNAJMLJUJEM poslovni prostor veličine 30 četvornih metara u centru Šibenika. Telefon 33-988 i 27-623. (2850)

IZNAJMLJUJEM dvosoban stan Ponude pod broj (2851)

IZNAJMLJUJEM dvokrevetnu sobu s posebnim ulazom (kod Balnice). Telefon 25-682. (2852)

PRODAJEM 1200 komada rabljenog crnega informacije na telefon 25-682. (2853)

IZNAJMLJUJEM dvosoban stan u centru Šibenika. Informacije na telefon 32-383. (2854)

PRODAJEM kuću s garazom i dvorištem u centru Šibenika. Informacije na telefon 28-201. (2855)

PRODAJEM poslovni prostor u Docu. Ponude na telefon 33-211. (2856)

POVOLJNO prodajem jednosoban stan sa potkrovljem i dijelom terase te dvije nove latelje na razvlačenje. Informacije na telefon 23-363. (2857)

PRODAJEM brod — istražnički opremom i vezom u Mandolini. Informacije na telefon 39-587. (2859)

RADILA bili u domaćinstvu po dogovoru. Telefon 39-587. (2860)

IZNAJMLJUJEM poslovni prostor za cafe-bar veličine 16 četvornih metara i drugi veličine 48 četvornih metara na atraktivnoj lokaciji, na obali. Informacije na telefon 32-521. (2861)

VRLO povoljno prodajem dječji krevetić s jogijem, vrtić, kolica i hadalku. Informacije na telefon 28-997. (2862)

IZNAJMLJUJEM kompletno uređen poslovni prostor veličine 16 četvornih metara. Informacije na telefon 35-682. (2863)

KUPUJEM vez od Doca do Mandoline. Cijenjene ponude na telefon 22-545.

JEDNOKREVETNU sobu s centralnim grijanjem, blizu Kvaternikovog Irga u Zagrebu, iznajmljujem studentu. Informacije na telefon u Šibeniku: 42-580.

U SJEĆANJE

ŠIME BUBICA

11. VII 1989

— 11. VII 1991.

Navršila su se dvije godine od smrti našeg dragog supruga, oca i djeđa. Njegovo dobro i plamenito pamti čemo do života. Njegovi najmiliji (2855)

Otvoranje



Festival. Vrijeme koje je oduvijek obilježavalo ljeto u Kraljimovu gradu. Nažalost, vrijeme koje je ove godine obilježilo sve nas, pa i Festival naravno, ukrao nam je nemali dio naših dneva, serenada, priredbi, opuštenosti i veselja kakvog valida još samo djeca nose sa sobom, one neuhvatljive atmosfere onog osjećaja i svakolike prisutnosti festivalskih dogodanja. No, ta kušnjava mala i malo manja stvorena izborila su se i ove godine za svoje dane. Nama ostaje da potelimo kako će im to biti tek dobar razlog da dogodine zajedno budemo jedan VELIKI DJEĆJI OSMIJEH SREĆE I MIRA.



(Snimka: V. POLIĆ)



AUTOBUSI

RED VOŽNJE GRODŠKIM LINIJAMA
U TEŽNICI — VIDICI: 6.30. 7.10. 8.06.
9.00. 10.00. 11.00. 12.10. 13.10. 13.50.
14.30. 15.15. 16.50. 18.10. 19.15. 20.10.
21.05. 22.10.

VIDICI — KAZALIŠTE: 6.40. 7.20. 8.15.
9.10. 10.10. 11.10. 12.20. 13.20. 14.00.
14.40. 15.25. 17.00. 18.20. 19.25. 20.20.
21.15. 22.20.

Nedjeljom i praznikom te subotom posjeća 18 sati vrijedi ovaj raspored:
7.45. 8.00. 9.30. 11.00. 12.30. 14.00.
16.20. 17.00. 18.30. 20.00. 21.30.

6.55. 8.10. 9.40. 11.10. 12.40. 14.10.
16.30. 17.10. 18.40. 20.10. 21.40.

Napomena: Polazak u 6.40 od Vidika prometuje cisto Subičevcu do TEF-a kada je 14.40 od KAZALIŠTA do TEF-a u 15.05 od IEF-a preko Subičevca. Nedjeljom subotama ne prometuje od IEF-a.

KAZALIŠTE — NJIVICE: 6.50. 7.30.
8.25. 9.20. 10.20. 11.20. 12.30. 13.30.

14.10. 17.10. 18.30. 19.35. 20.30. 21.25.

NJIVICE — NE TEŽNICA: 7.00. 7.45.

8.35. 9.45. 10.45. 11.50. 12.55. 13.40.

14.20. 18.00. 19.00. 19.55. 20.50. 21.35.

Nedjeljom i praznikom te subotom posjeća 19 sati vrijedi ovaj raspored:
7.05. 7.30. 8.15. 9.30. 10.30. 11.30.

12.40. 13.20. 18.30. 20.20. 21.50.

7.45. 8.45. 10.45. 12.15. 13.45. 14.30.

10.50. 18.15. 19.45. 21.15. 22.00.

7.10. 8.10. 9.10. 10.10. 12.10. 13.10.
14.10. 15.10. 16.10. 17.10. 18.10. 19.10.
20.10. 21.10. 22.10.
7.00. 8.00. 9.00. 10.00. 12.00. 13.00.
14.00. 15.00. 16.00. 17.00. 18.00. 19.00.
20.00. 21.00. 22.00.

Napomena: Polasci u MANDALINE u 6.40 i 14.40 ne prometuju do 16.60 u 6.00 i u 7.05, 15.05 od 1EF-a do MANDALINE pirobilo VIDIK. Nedjeljom su balom ne prometuju.

KAZALIŠTE — BILICE: 7.35. 8.35. 9.50.
10.50. 11.50. 12.50. 13.50. 16.30. 17.20.
19.00. 20.40.

BILICE — KAZALIŠTE: 7.45. 9.15. 10.15.
11.15. 12.15. 13.15. 14.15. 16.45. 17.30.
19.15. 20.15.

Napomena: Linija BILICE ne prometuje nedjeljom, subotom i praznikom.

NE TEŽNICA — SUBIČEVAC — NE TEŽNICA: 6.30. 7.20. 7.40. 8.20. 8.40.
9.20. 9.40. 10.20. 10.40. 11.20. 12.20.

12.40. 13.20. 13.40. 14.20. 14.40. 15.20.

16.20. 17.20. 18.20. 18.40. 19.20. 19.40.

20.20. 20.40. 21.20. 22.00.

Nedjeljom, praznikom te subotom posjeća 19 sati vrijedi ovaj raspored:
6.30. 7.30. 8.30. 9.30. 11.30. 12.30.

13.30. 14.30. 15.20. 16.30. 17.30. 18.30.

19.30. 20.30. 21.30. 22.15.

NE TEŽNICA — BAZINE: 7.10. 7.40.

8.10. 8.45. 9.15. 9.45. 10.15. 10.45.

11.15. 11.45. 12.15. 12.45. 13.15. 14.00.

14.45. 16.15. 16.45. 17.45. 18.45. 19.45.

20.15. 20.45. 21.15. 22.15.

BRODOVI

od 17.08. do 31.08.

Šibenik-Zlarin-P. Luka-Sepurine-Vodice.

Radnim danom 6.15. 9.30. 13.15.30. 19.50.

Nedjeljom 9.18.25. a do 1.07. do 31.08. u 20.30.

Vodice-Šibenik Radnim danom 5.11.15. 14.20.18.

Nedjeljom 7.35. 17.

Šibenik-Kaprije-2rije Radnim danom 9.14.15. a petkom u 15.45.

2rije-Šibenik 5.11.40.

Kaprije-Šibenik 5.25. 12.05.

Nedjeljom Šibenik-Kaprije-2rije 8.30. 20.15.

2rije-Šibenik 5.15. 18.

Kaprije-Šibenik 5.40. 18.30.

IZ MATČNOG UREDA

ROĐENI

Dobili kćerku: Milivoj Žitelić i Stošija Bančić Škreljen i Emiline Bilaca, Željko i Dušanka Nakić, Đavor i Vedrana Šarić, Milivoj i Eleonora Radojević, Nenad i Sladana Petković, Tomislav i Marijana Živković, Nikla i Lenka Žura, Ante i Nada Vučak, Branislav i Ilinka Petrić, Dragomir i Vesna Želić, Danijel i Durdica Latnić.

Dobili sina: Petar i Ojdana Škarić, Rina i Vedrana Plenčić, Nenad i Sladana Petković, Iva i Anita Babačić, Slavko Bošnjak i Gordana Aužina, Duško i Radojica Vičić, Vladimir i Jadranka Nakić, Tomislav i Marijana Živković.

Dobili kćerku: Petar i Ojdana Škarić, Rina i Vedrana Plenčić, Nenad i Sladana Petković, Iva i Anita Babačić, Slavko Bošnjak i Gordana Aužina, Duško i Radojica Vičić, Vladimir i Jadranka Nakić, Tomislav i Marijana Živković.

KROZ ŠIBENIK

Vjenčani

Hajdi Petrović i Siniša Nišić, Milena Lučić i Joško Relja, Edita Paškalin i Željko Prebanda, Ivana Nakić i Damir Škugor, Marina Crlić i Draga Peran.

Umrli

Jakov Zaninović (97), Nevenka Jakelić (41), Nada Ležaja (64), Nevenka Novak (77), Josip Jurčić (55).

BIBLIOTEKA -JURAJ ŠIZGORIĆ-

Ponedjeljkom 7.30-17. srijedom i petkom: 7.30-14.30, utorkom i četvrtkom 13.30-20 sati.

DEŽURNA LJEKARNA

VAROŠ, ulica kralja Zvonimira 32 (do 19. VII.)

INA PLIN ISPOSTAVA ŠIBENIK

Svaki dan od 7 do 21 sati. Subotom od 7 do 12 sati 10 kilograma plina (baca) 125 dinara

VLAKOVI

ZA ZAGREB: 6.50 — "Mediterran" express (direktna bala)

10.45 — veza za "Dalmaciju" express (lokalna linija do Pertočića)

15.15 — "Marjan" express (direktna bala)

21.02 — Putnički (direktna bala 1.12 razred te spavača bala)

ZA SPLIT: 6.50 — "Mediterran" express (direktna bala 1.12 razred te spavača bala)

Nantes PRIMOŠTEN — u RAVNIĆI — na putu za Šibenik, GOZNICA — na putu za Bar ŠEKSPORTER — na putu za Kapur ŠUSKOK — u Hrastovcu

— na putu za Split, DUBROVNIK — na putu za Nantes, PRIMOŠTEN — u RAVNIĆI — na putu za Šibenik, GOZNICA — na putu za Bar ŠEKSPORTER — na putu za Kapur ŠUSKOK — u Hrastovcu

KRETANJE BRODOVA -SLOBODNE PLOVIDBE-

BALDEKIN: 7.30. 11.30. 18.20.

diurni putnički 7.30-11.30.

ROBNA MUČA: 7.30-11.30, svaki

petak subota 7.30-11.30.

ČRNICA I RAŽINE: 7.14 a sut

kad rade službe voinčko

VODICE, ŠIBENIK, MUČIB, PIĆ

POGOZNICA: 7.30-11.30. 18.20.

tom 7.30-11.30.

PRIMOŠTEN, SKRADIN: 7.30-11.30.

tom 7.30-12.

TRAŽE SE RADNICI

-REVJVA - ŠIBENIK

— proizvodni radnik ra nadzor
vrijeme IV stupanj grijevno sat

JADRANSKA BANKA